## MUHAMMED BİN HÂTİM

Tefsîr ve hadîs âlimi. Künyesi, Ebû Abdullah olup, Semmin ismiyle de tanınır. Aslen Mervezîli olup, daha sonra Bağdâd'a yerleştiği için Bağdadî de denmiştir. 235 (m. 850) senesinde vefât etti. Hadîs ilminde hafız olup, yüzbin hadîs-i şerîfi râvileriyle birlikte ezberlemiştir. Hadîs ilminde sika (güvenilir, sağlam) olduğu bildirilmiştir. Kendilerinden hadîs-i şerîf işitip, rivâyet ettiği hadîs âlimlerinden bir kısmı şu zâtlardır: Süfyân bin Uyeyne, Abdurrahmân bin Mehdî, Yezîd bin İbn-i Hârûn, Veki' bin Cerrah, Şebabe bin Süvâr, İshâk bin Mensûr, Amr bin el-Ankazî ve diğer âlimler. Kendisinden ise, Ebû Zür'a, Ebû Hatim er-Râziyân Müslim bin el-Haccâc en-Nişâbûrî, Ahmed bin Hasen bin Abdülcebbâr-es-Sûfî ve diğerleri. Rivâyetleri imâm-ı Müslim'in Sahihinde ve Sünen-i Ebû Dâvûd'da yer almıştır. İmâm-ı Müslim onun üçyüz rivâyetini almıştır. “Tefsîr-ül-Kur'ân” adlı bir eseri vardır.

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden ba'zıları şunlardır:

“Filan ve filân sûreyi unuttum; yahut, filân ve filân âyetleri unuttum... demek, bir kişi için ne kadar çirkin bir şeydir. Belki ona bunlar unutturulmuştur.”

“Eğer bir müslüman bir fidan diker veya ekin eker de, ondan bir yabanî hayvan, kuş yahut başka bir canlı yerse, bunda onun için mutlaka sevâb vardır.”

“Kim bana itaat ederse, Allaha itaat etmiş; her kim bana isyan ederse, Allaha isyan etmiş olur ve kim benim emîrime itaat ederse, bana itaat etmiş; her kim benim emîrime isyan ederse, bana isyan etmiş olur.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Mu’cem-ul-müellifîn cild-9, sh. 167

2) Tehzîb-üt-tehzîb cild-9, sh. 101

3) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 86

4) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 400

5) Târîh-i Bağdâd cild-2, sh. 266